

Svarbiausia, pasiimkite tikėjimo skydą, su kuriuo užgesinsite visas liepsnojančias piktojo strėles /Ef 6,16/

2018 m. lapkritis Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys **Nr. 10 (194)**

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X (internete ISSN 2424-4341)

*Gruodžio 2 d.
prasideda
Adventas – rimties,
dvasinio apsisivalymo
metas.*

Gideono pamokos. Ar Reformacija pasibaigė?

Homilija, kuria kaunietis lektorius DAINIUS JAUDEGIS
2018 m. spalio 31 d. dalinosi Vilniaus evangelikų reformatų
bažnyčioje

Artėjant Reformacijos dienos minėjimui, susimąsčiau: kas iš tikrųjų man yra Reformacija? Ar man Ji tebesitęsia? Norint atsakyti į šiuos klausimus, reikės atsakyti ir į tai, kas yra pati Reformacija? Be jokios abejonės, Reformacija – tai religinis, kultūrinis sąjūdis, kuris prasidėjo XVI amžiuje. Tačiau, visų pirma, tai asmeninis išgyvenimas. Asmeninio santykio su Didžiuoju Reformatoriumi atstatymas.

Smagu prisiminti Reformacijos tėvus – galingus karžygius, kurie pakeitė ištisų tautų gyvenimus. Tačiau ką daryti, jei savo tautoje šiandien nejauti permainingų ugnies ir, tuo labiau, nesijauti joks karys ar karžygys? Netikėtai prisiminiau primirštą istoriją iš Senojo Testamento apie teisėją Gideoną.

¹ Izraelitai darė, kas nedora VIEŠPATIES akyse, ir VIEŠPATS atidavė juos septyneriems metams į Midjano rankas. ² Midjano ranka Izraeliui buvo sunki. Izraelitai kalnų olose pasidarė tvirtovių ir slėptuvių nuo Midjano.

¹¹ VIEŠPATIES angelas atėjo ir atsisėdo po qžuolu prie Ofros, priklausančios Jehošui Abiezerui. Tuo metu jo sūnus Gideonas bloškė kviečius vyno spaudykloje, slėpdamasis nuo midjaniečių. ¹² VIEŠPATIES angelas pasirodė jam ir tarė: „VIEŠPATS su tavimi, narsusis galiūne!“

¹³ Gideonas atsakė: „Prašau atleisti, mano viešpatie, bet jei VIEŠPATS su mumis, tai kodėl mus visa tai ištiko? Kurgi visi jo nuostabūs darbai, apie kuriuos mums pasakojo protėviai, sakydami: Iš tikrųjų VIEŠPATS išvedė mus iš Egipto? Juk dabar mus VIEŠPATS atmetė ir atidavė Midjanui į rankas!“ ¹⁴ VIEŠPATS atsigręžė į jį ir tarė: „Eik su savo jėga ir išgelbėk Izraelį iš Midjano rankos! Žinok, aš tave siunčiu!“ ¹⁵ Gideonas atsakė: „Prašau atleisti, mano viešpatie, bet kaip aš galiu išgelbėti Izraelį? Žiūrėk, mano kiltis menkiausia Manase, o aš jauniausias savo tėvo namuose.“ ¹⁶ VIEŠPATS tarė jam: „Bet aš būsiu su tavimi! Tu nugalėsi Midjaną, tarsi tai būtų tik vienas vyras.“ <...>

²⁵ Tą naktį VIEŠPATS paliepė jam: „Paimk savo tėvo jautį, tą antrąjį septynmetį jautį, nugriauk tavo tėvui priklausantį Baalo aukurą ir

nukirsk šalia aukuro stovintį šventąjį stulpą. ²⁶ Tada pastatyk deramą aukurą VIEŠPAČIUI, savo Dievui, ant šios prieglobsčio olos viršaus. <...> ²⁷ Gideonas pasiėmė iš savo tarnų dešimt vyrų ir padarė, kaip VIEŠPATS jam buvo įsakęs /Ts 6, 1-2, 11-16, 25-27/.

Dievo tauta okupuota priešų, kurie nuolat atima visą derlių ir maistą. Niekas neranda savyje jėgų pasipriešinti midjaniečiams. Tuo labiau, nekilmingas ir jauniausias šeimoje Gideonas. Jis, pasislėpęs nuo priešų, kulia javus. Gideonas yra girdėjęs, kad prieš keletą šimtų metų Dievas ne tik išvedė savo tautą iš Egipto, bet ir rūpinosi savo tautos gerove Pažado žemėje. Tačiau dabar tas pats Dievas juos atmetė ir jie kenčia sunkią priespaudą. Gideonui netgi kyla abejonės, ar iš tikrųjų Dievas rūpinosi savo tauta, gal tai tik legendos?

Sugrįžkime į 2018-uosius. Prieš 501 metus Dievas uždegė galingą savo Dvasios ugnį, kuri nuvilnijo per visą pasaulį. Tačiau šį vakarą dauguma mano tautiečių planuoja švęsti Heloviną, o ne Reformacijos minėjimą. Minėjimas vyksta, tačiau ne Vingio parke ir ne Žalgirio arenoje.

²⁶ Tik pažvelkite, broliai, kas gi jūs, pašauktieji, esate? Žmonių akimis žiūrint, nedaug tarp jūsų tėra išmintingų, nedaug galingų, nedaug kilmingų.

²⁷ Bet **Dievas pasirinko**, kas pasauliui atrodo kvaila, kad sugėdintų išminčius. **Dievas pasirinko**, kas

pasauliui silpna, kad sugėdintų galiūnus. ²⁸ Ir tai, kas pasaulio akims – žemos kilmės, kas paniekinta, ko nėra, **Dievas pasirinko**, kad niekais paverstų tai, kas laikoma kažin kuo, – ²⁹ kad joks žmogus negalėtų didžiulis prieš Dievą /1 Kor 1, 26-29/.

2018 m. spalio 31 d. Vilniuje Dievas negali naudoti Džono Vilklo, Jano Huso, Martyno Liuterio, Jono Kalvino ir netgi Gideono. Bet Dievas pasirinko tave.

Pas Gideoną ateina angelas, bet jis neprisijungia verkšlenti kartu su Gideonu. Ne! Dievas mato situaciją kitaip! Taip jis išsirinko mažuosius, silpnuosius ir tuos, kurie žmonių akyse žemos kilmės. Jis pasirinko ir Jis naudos tave. Jis pasirinko negalingus, netobulus ir nedrąsius, bet Jis gali išnaudoti net ir tokius! Pranašas Jeremijas dejavo, kad jis – vaikas ir, kad nemoka kalbėti. Mozė taip pat skundėsi, kad Dievas siųstų ką nors kitą, nes jis nemoka kalbėti, bet Dievas rado būdą, kaip tai išspręsti – pasiuntė kartu Aaroną.

Teisėjų knygos 6 skyriaus 12 eilutė: **VIEŠPATIES angelas pasirodė jam ir tarė: „VIEŠPATS su tavimi, narsusis galiūne!“**

Kur uždėsimė kirtį?

Ar „**VIEŠPATS su tavimi, narsusis galiūne!**“

Ar „**VIEŠPATS su tavimi, narsusis galiūne!**“

Nes jei Viešpats, kuris sutvėrė Dangų ir Žemę, yra su mumis ir už mus, tai keičia esmę. Viešpats su tavimi, jis yra Emanuelis, o tai ir yra geroji žinia. Todėl neklausk, kodėl mums taip atsitiko, kodėl kiauras bažnyčios stogas, kodėl reformatų Lietuvoje yra tik 0.2%. Viešpats, ko gero, neatsakys kodėl, bet tau jis turi kitą žinią.

Teisėjų knygos 6 skyriaus 16 eilutė: **VIEŠPATS tarė jam: „Bet aš būsiu su tavimi! Tu nugalėsi Midjaną <...>“**.

Tenka prisipažinti, kad klausimai kodėl iškyla. Blieka šį klausimą nukreipti kitur: *į kur/į ką aš remiuosi?* Ar matau, ko jis moko, kad geriau savo žvilgsnį nuo savęs nukreipčiau į Jį?

Martynas Liuteris, prieš 501 metus paskelbdamas tezes Vitenberge, neplanavo sukurti protestantizmo. Jis tetroško tiesos ir darė tai, ką galėjo tuo metu. Ir Viešpats buvo su juo. Kiekvienas pradėkime nuo savęs. Kaip jau minėjau, Reformacija yra ne tik politiniai, kultūriniai veiksmai, bet asmeninio ryšio su Kūrėju atstatymas. Darbą Jis pradeda reformuodamas kiekvieną iš mūsų (kaip ir keisdamas Gideono supratimą).

Po to (supratimo pakeitimo) Gideonas gauna užduotis, kurias turi atlikti – sugriauti kitų dievų statbus. Naujasis Testamentas kalba apie mūsų vidinius statbus, kurie būna statomi mūsų širdyse tam, kas mums, iš tikrųjų, brangu, įdomu, vertinga, patinka.

Teisėjų knygos 6 skyriaus 26 eilutė sako: *Tada pastatyk deramą aukurą VIEŠPAČIUI, savo Dievui.*

Išgriovus statbus, Viešpats liepia pastatyti aukurą Jam. „Mūsų gamybos“ (kaip ir Kaino) aukurai neturi jėgos panaikinti nuodėmės. Blieka pasikliauti Tuo, kuris pastatė Amžinąjį aukurą ir paaukojo Amžinąją auką.

¹¹ Kristus, atėjęs kaip būsimųjų gėrybių kunigas, pro aukštesnę ir tobulesnę padangtę, ne rankų darbo, tai yra ne šitos kūrinijos, ¹² taip pat ne ožių ar veršių krauju, bet savuoju krauju vieną kartą visiems laikams įžengė į šventovę ir įvykdė amžinąjį atpirkimą.¹³ Ir jeigu ožių bei jaučių kraujas ir telyčios pelenai, kuriais apšlakstomi suteptieji, pašventina ir suteikia kūno švarumą, ¹⁴ tai nepalyginti labiau kraujas Kristaus, kuris per amžinąją Dvasią paaukojo save kaip nesuteptą auką Dievui, nuvalys mūsų sąžinę nuo mirties darbų, kad galėtume tarnauti gyvajam Dievui /Žyd 9, 11-14/.

Dievas tęsia darbą mūsų širdyse, todėl dalinkimės Jo Evangelijos žinia. Kviečiu kiekvieną iš mūsų tęsti Reformacijos darbą: pradžioje – savo širdyje, o po to – ir savo šeimoje, savo mieste, ir savo tautoje.

Lektorius Dainius Jaudėgis
2018 m. spalio 31 d., Vilnius

Vilniaus reformatų žinioms – jau 20 metų!

Religinės periodinės spaudos gimimu Lietuvoje laikoma XIX a. pradžia, o ypatingą reikšmę lietuvių tautos istorijoje ji įgavo lietuviškos spaudos draudimo laikotarpiu. Tuo metu knygnešių platinami konfesiniai leidiniai gelbėjo žmones nuo beraštiškumo, lietuvių kalbos nemokėjimo, tautinio menkumo prieš Rusijos priespaudą. Evangelikų spaudos reikšmė Lietuvos spaudos vystymuisi – nenuneigiama.

Pirmuoju lietuvišku periodiniu leidiniu laikomas Mažajoje Lietuvoje leistas leidinys – *Nusidavimai Dievo Karalystėje*, kuris skleidė lietuvišką žodį, skatino jo puoselėjimą, nors pagrindinė leidinio misija buvo protestantų misionierių laiškų publikavimas, informacija apie užsienio šalis ir jų gyventojus. Nuo to laiko evangelikų periodika labai išsiplėtė ir išsivystė.

Šiandien matoma kaip niekada plati konfesinės periodinės spaudos įvairovė. Savo leidinius dažniau ar rečiau leidžia katalikų, stačiatikių, protestantų ir kitos bendruomenės.

Vilniaus evangelikų reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys *Vilniaus reformatų žinios* buvo pradėtas leisti 1998 metų lapkričio mėnesį. Jo leidyba nenutrūksta iki šių dienų. Per metus yra išleidžiama po 10-12 numerių. 2018 metų spalį pasirodė jau 193-asis *Vilniaus reformatų žinių* numeris. Leidėjas – Vilniaus ev. reformatų parapija, sudarytoja – Dalija Gudliauskienė. Per 1998-2018 metų laikotarpį net beveik 14 metų laikraštį redagavo ši mėnesį Amžinybėn iškeliavusi Dalia Pronsietytė. Po jos nelengvą laikraščio redagavimo darbą – taisyti kalbą, gražinti sakinį, tobulinti mintį ėmėsi, deja, taip pat jau ši pasaulį palikusi, Danutė Griniūtė-Kavaliauskienė, dabar sesė pakeitė Genovaitė Mikalajūnienė. Spausdinti laikraštį iš pradžių ėmėsi Jonas Naktinis, vėliau – Irena Petrylienė, dabar šiuo darbu rūpinasi Damian Finer. Leidinio *krikšto tėvai* ir puo-

selėtojai 1998 metais buvo Jonas Jasiukėnas ir Stasys Peikštenis. Jonas ne tik skatino, įrodinėjo *Žinių* reikalingumą, bet ir labai daug rašė. Vos ne visą numerį užpildydavo Jo surinkta ar parašyta medžiaga. Uoliais bendradarbiais buvo ir yra kun. Tomas Šernas, kun. Rimas Mikalauskas, kun. Raimondas Stankevičius, kurt. Renata Bareikienė, Genė Kniūkštienė, Aurelija Arlauskienė, Viktorija Liauškaitė ir kt. Jei pirmųjų numerių informacija sutilpdavo 4-8 puslapiuose, tai dabar įvairi ir įdomi medžiaga nesutalpinama net 16-oje puslapių.

Kiekvienas *Vilniaus reformatų žinių* numeris pradedamas teologiniu straipsniu. Toliau skaitytojai informuojami apie parapijos įvykius, naujienas. Šviečiamosios paskirties straipsniai supažindina skaitytojus su istoriniais įvykiais, iškilomis reformatų asmenybėmis. Nemažai ir kitos paskirties publikacijų – parapijiečių sveikinimai jubiliejų, vestuvių, krikštynų proga, užuojautos ir nekrologai.

Vilniaus reformatų žinių 1999 m. gruodžio mėn. numeryje*, laikraščio metinių proga, viena iš leidėjų – Dalija Gudliauskienė – padėkojo visiems, prisidėjusiems prie leidybos: *Ačiū visiems, kurie patys pasidauginate nedideliu tiražu ir sunkiomis sąlygomis leidžiamą mūsų laikraštėlį, kurie pasidalinate su artimaisiais ir draugais, ačiū tiems, kurie išdrįstate ir parašote nors keletą eilučių <....> Mes esam ne profesionalai, skirtinų profesijų ir mums daug maloniau būtų ne rašyti, o skaityti kitų leidžiamas žinias reformatams. Bet darau, ką galiu ir kaip moku.* Šie leidėjos žodžiai iškalingai byloja apie tai, kaip buvo platinamas leidinys, kaip jis pasiekdavo skaitytoją, kokios

buvo jo finansavimo sąlygos ir kas yra straipsnių autoriai.

Leidėjams svarbu informuoti skaitytoją apie bendruomenei aktualius reikalus, Bažnyčios renginius, išvykas ir susitikimus Lietuvoje ir užsienyje. Didžioji dalis publikacijų buvo parašytos pasauliečių, o ne kunigų, kaip galima būtų tikėtis. Siekiama įtraukti kuo daugiau bendruomenės narių į leidinio kūrimą, kad jis būtų aktualus ir svarbus jiems patiems, ir taip burti pačią bendruomenę.

Per visus *Vilniaus reformatų žinių* leidimo metus leidėjų tikslas išliko tas pats – informuoti skaitytojus apie reformatų Bažnyčios veiklą visoje Lietuvoje, skelbti sveikinimus, pranešimus apie išėjusius Amžinybėn bendruomenės narius, būsimus renginius, bei pateikti visapusišką informaciją apie svarbiausius reformatams parapijos, šalies ir pasaulio įvykius, naujus leidinius.

Ev. liuteronų leidiniai *Liuteronų balsas* ir *Lietuvos evangelikų kelias* neatlaikė laikmečio išbandymų. Džiugu, jog vienintelė Vilniaus reformatų parapija visus 20 metų išlaikė tvirtas pozicijas ir spausdintas žodis čia leidžiamas, kurio kitose parapijose nebeliko...

Vilniaus reformatų žinios gyvuoja ir nepasiduoda dėka entuziastų, savanorių, dirbančių ne dėl materialinio atlygio, bet Dievo garbei.

Viktorija Liauškaitė

* GUDLIAUSKIENĖ, Dalija. Laikraščio metinėms. *Vilniaus reformatų žinios*. Vilnius, 1999, p. 3.

Pamaldos ir muzika

Reformacija tęsiasi

Spalio 31 dieną Vilniaus evangelikų reformatų bažnyčioje vyko pamaldos, skirtos Reformacijos dienai paminėti. Po jų koncertavo ansamblis *Draugiški projektai*.

Pamaldos prasidėjo Reformacijos himnu *Tvirčiausia apsaugos pilis*, visi giedojo stovėdami, taip išreiškėdami pagarbą. Pamaldas laikė gen. superintendentas kun. Tomas Šernas ir Vilniaus parapijos klebonas kun. Raimondas Stankevičius. Gausiai susirinkusiuosius pasveikino Vilniaus Evangelinės Bažnyčios pastorius Darius Širvys. Mintimis apie Reformaciją – *Ar Reformacija jau pasibaigė?* bei pasiremdamas istorija iš Senojo Testamento apie teisėją Gideoną /Ts 6, 1-2, 11-16, 25-27/, pasidalino iš Kauno atvykęs Sinodo lektorius Dainius Jaudegis. Parapijiečius ir svečius džiugino Vilniaus parapijos choras *Giesmė*, vadovaujamas vargonininkės Gražinos Petrauskaitės.

Po pamaldų bendravome Agapėje. Po kurio laiko, užpildžius laisvus bažnyčios suolus vilniečiams – pasauliečiams, prasidėjo koncertas, prieš kurį sveikinimo žodį susirinkusiems tarė LELB vyskupas kun. Mindaugas Sabutis, atskubėjęs po pamaldų Vilniaus liuteronų bažnyčioje.

Koncertas, skirtas Reformacijos dienai, buvo ilgai brandintas projektas – evangelinių bendruomenių iniciatyva paprašyta žymių lietuvių kompozitorių Vaclovo Augustino ir Gintauto Venislavo sukurti kūrinius specialiai Reformacijos Jubiliejui. Prie iniciatyvos prisijungė ir ją įgyvendino ansamblis *Draugiški projektai*, dirigentas Linas Balandis.

Amen. Taip tebūna! Amen! – V. Augustino (g. 1959 m.), pagal prancūzų kompozitoriaus, reformato, Jono Kalvino bendražygio Louis Bourgeois (1510–1559) melodiją, žodžiai – iš liuteronų giesmyno *Krikščioniškos giesmės* (198 giesmė), parašytas kūrinys chorui su soliste. Premjeroje solo giedojo jauna latvių

daininkė, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos absolventė Monta Martinsonė.

Kitas premjerinis kūrinys, nu-skambėjęs Vilniaus reformatų bažnyčioje, buvo pedagogo, chorų dirigento, kompozitoriaus Ginatauto Venislavo (g. 1973 m.) *Triump, triumph!* chorinis kūrinys – senąja tartimi giedami Dievo šlovinimo žodžiai. *Kūriniui pasirinktais surinkiminių tekstais atskleidžiamos amžinos tiesos, ypatingai pabrėžiamos protestantiškoje kultūroje*, – rašoma skoningai išleistoje programėlėje, pristatant kūrinių klausytojams.

Visos ansamblio *Draugiški projektai* atliktos giesmės yra sudėtingos, reikalaujančios įdėti daug triūso, koncerte skambėjo nepriekaištingai. Džiugu, kad *Draugiški projektai*, jau ne pirmą kartą koncertuojantis mūsų bažnyčioje, ir šįkart Reformacijos dienai skirtų kūrinių premjeroms pasirinko Vilniaus reformatų bažnyčią, kuri buvo sausakimša ir pavėlavus vietos reikėjo gerai paieškoti. Pertraukėlių tarp atliekamų kūrinių metu tekstus apie

Vilniaus Evangelinės Bažnyčios
pastorius Darius Širvys

tuos kūrinius skaitė poetė Elena Kaminskienė. Tai dar labiau padėjo publikai suprasti atliekamus kūrinius. Po koncerto ilgai netilo plojimai ir ovacijos, klausytojai atsistoję dėkojo atlikėjams ir premjerinių kūrinių autoriams.

Viktorija Liauškaitė
2018 m. spalio 31 d.

Reformacijai skirtas disputas – Karaliaučiaus universiteto Lietuvių kalbos seminarui – 300

Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugija jau ne pirmus metus surengia Reformacijos dienai skirtus disputus, šiais metais – lapkričio 6 d. Lietuvos mokslų akademijos Mažonoje konferencijų salėje.

Renginys prasidėjo Vilniaus evangelikų liuteronų parapijos choro atliekamu (vadovė Asta Saldukienė) Reformacijos himnu *Tvirčiausia apsaugos pilis*, kurio visi klausėsi stovėdami, taip išreiškdami pagarbą Reformacijai, jos kūrėjams.

Gausiai susirinkusiems sveikini-mo žodį tarė Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos pirmininkas Donatas Balčiauskas: *Prieš 501 metus Vitenberge, Visų Šventųjų dienos išvakarėse – spalio 31 d., augustinų vienuolis Martynas Liuteris prie Pilies bažnyčios durų kalė garsiąsias 95 tezes, signalizuojančias Reformacijos pradžią. Jos nepraranda aktualumo ir šiandien. Pernai minėdami Reformacijos 500-ąjį jubiliejų mūsų krašte kaip ir visame pasaulyje Reformacijos tema vyko daugybė įvairių renginių: paskaitos, disputai, konferencijos, koncertai, konkursai, kelionės, opera „Liuterio durys“ ... Ypač džiugu, jog mūsų Draugijos pastangomis Lietuvos Valstybės Atmin-tinų dienų sąrašė atsirado ir Reformacijos diena, kuri nuo šiol minima spalio 31 d., – sakė D. Balčiauskas. Taip pat buvo pabrėžtas vienas svarbiausių Draugijos tikslų – paminklo Reformacijos ir lietuviškos raštijos*

pradininkams projektavimas ir statyba Vilniuje, Reformatų skvere, Py-limo gatvėje.

Ištrauką iš Liudviko Rėzos poezijos perskaitė LMA skyriaus *Mokslininkų rūmai* vadovė Aldona Daučiūnienė. Pranešimus apie Karaliaučiaus universiteto Lietuvių kalbos seminarą, jos kūrėjus, asmenybes, ten dirbusius mokslininkus ir pan. skaitė Lietuvių kalbos ir literatūros instituto habil. dr. Ona Aleknavičienė; Klaipėdos universiteto doc. dr. Arūnas Baublys, LMA

Vrublevskių bibliotekos direktorius doc. dr. Sigitas Narbutas, renginio vedėjas Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus pirmininkas akad. Domas Kaunas. Po įdomių pranešimų dalyvavusieji noriai uždavė prelegentams klausimus. Dėkojant ir sveikinant prelegentus ir Draugijos jubiliatų jiems padovanoti pernai metais Draugijos išleisti leidiniai – *Disputai: idėjos, vizijos*.

Viktorija Liauškaitė

Disputo vedantieji: LRIKD pirmininkas D. Balčiauskas, doc. dr. Arūnas Baublys, habil. dr. Ona Aleknavičienė, akad. Domas Kaunas

Lapkričio 24 d. Biržų tvirtovės Arsenalo salėje vyko seminaras Evangelikų reformatų bažnyčios valdymas.

Susirinkusieji iš klausė šiuos pranešimus: *Evangelinis Bažnyčios valdymas* – kurat. Holger Lahayne (Vilnius), *Reformatų presbiterijonų Bažnyčios tvarka: seniūnai ir diakonai* – kun. Frank van Dalen (Kaunas), *Unitas Lituaniae savivalda. Bažnyčios 450 metų nacionalinė patirtis* – kun. Rimas Mikalauskas (Biržai).

Karo kapelionų evangelikų vadovų suvažiavimas Berlyne

Lapkričio 13-14 dienomis Berlyne įvyko tradicinis Europos NATO ir jų sąjungininkų protestantų vyresniųjų karo kapelionų suvažiavimas, jame dalyvavo Evangelinės sielovados Lietuvos kariuomenėje vyriausias kapelionas kun. Rimas Mikalauskas.

Berlyne susirinkę vyresnieji kapelionai pasidalino savo patirtimi, analizavo aktualias šioje tarnystėje kylančias problemas, numatė kitus įvairių tikslų ir rango tarptautinius Europos ar jos regiono susitikimus.

Visų minėtų šalių kariuomenėse veikia karo kapeliono institucija, jų tikslai – tie patys, tačiau jos labai skiriasi savo organizacija ir tradicijomis, pašauktų šiai tarnystei kapelionų skaičiumi ir konfesine įvairove. Stiprios kariniu atžvilgiu valstybės siekia užtikrinti savo karių sielovadą, tarptautinės žmogaus teisės reikalavimus, suteikia savo kariams religinę laisvę bei tikėjimo išpažinimo teisę. Evangelikų konfesijos kapelionai dominuoja JAV, Švedijos, Norvegijos, Suomijos, Danijos, Didžiosios Britanijos kariuomenėse. Vokietijos, Nyderlandų, Estijos, Latvijos, Vengrijos kariuomenėse evangelikų, katalikų ar stačiatikių kapelionų skaičius panašus. Austrijos, Slovakijos, Lenkijos, Prancūzijos ir kt. kariuomenėse evangelikų kapelionų yra mažuma, tačiau gerai organizuota ir kariuomenės vertinama. Visose šalyse, nepaisant vienos ar kitos konfesijos dydžio, visi kapelionai yra lygūs ir profesionaliai vieni su kitais bendradarbiauja,

pagal savo galimybes vieni kitiems padeda iškilus būtinybei. Kokybiška ir profesionali karo kapelionų tarnystė yra aukštai vertinama visų kariuomenių vadovybių, nes esmingai pagerina karių tarnavimo sąlygas, santykius. Vykstant tarptautines misijas ar pratybas, ypač didesnio masto, kur sąveikauja įvairių valstybių daliniai, kyla sielovadinio darbo koordinavimo poreikis. Vienas svarbiausių protestantų karo kapelionų suvažiavimo Berlyne tikslų buvo aptarti *Karo kapelionų bendradarbiavimo tarptautiniame ir religiniame kontekste* direktyvų atnaujinimą. Karo kapeliono institucija – labai įvairi savo tautine ir religine sando-ra, vykdo savo misiją koordinuotai ir vieningai veikiančioje kariuomenės struktūroje. Šio veikimo darnumą užtikrina karo kapelionų tarptautinės direktyvos, kurios yra priimtos visų religinių konfesijų ir tautybių kapelionų bei jų karinių vadovybių sutarimu. Be krikščioniškų – evangelikų, katalikų ir stačiatikių – konfesijų kapelionų, NATO ir jų sąjungininkų kariuomenėse tarnauja nemažai musulmonų, judėjų ir kt. religijų kapelionų. Karo kapelionų direktyvos sudaro tam tikrą karo kapeliono

tarnystės etiketą, leidžiantį visiems darniai vykdyti savo misiją, ją aiškiau pristato kariams ir jų vadovybei. Kitų metų pradžioje kviečiamas bendras, jau visų krikščioniškų konfesijų ir religijų kapelionų susitikimas minėtų direktyvų papildymams patvirtinti. Jis numatomas 2019 metų sausio mėnesį Krokuvoje, Lenkijoje, kur Lenkijos kariuomenė švęs katalikų kapeliono institucijos 100-metį ir šiam renginiui rengiamos išskilmės, kuriose numatytos ne tik iškilmingos katalikiškos Mišios, bet ir bendros, ekumeninės (katalikų, stačiatikių ir evangelikų) karių pamaldos.

InfoRef.lt

Lapkričio 27 d. Prezidentė Dalia Grybauskaitė, pasirašė dekretą Nr. 1K-1465, kuriuo Švedijos piliečiui **JONUI AXEL OEHMAN**, g. 1965 m. spalio 8 d. Švedijos Karalystėje, gyvenančiam Lietuvoje, išimties tvarka suteikė Lietuvos Respublikos pilietybę. Atgavus Lietuvai Nepriklausomybę, Jonas atvyko į Lietuvą, tarnavo liuteronų diakonu, patarnavo ir mūsų Vilniaus reformatų parapijoje, laikė pamaldas, laidojo mūsų parapijiečius. Už nuopelnus Lietuvai, Jonas Ohmanas buvo ne kartą apdovanotas medaliais, ordiniais ir garbės ženklais.

Viešbutis Ditricho Bonhoferio namai Berlyne, kur vyko suvažiavimas

Tautosakos medus 2018 – Valdui Striužui

Spalio 26 d. Lietuvių literatūros ir tautosakos institute buvo pagerbtas geriausias 2018 m. tautosakos rinkėjas VALDAS STRIUŽAS ir jam įteiktas *Tautosakos medaus 2018* prizas.

Lietuvių literatūros ir tautosakos institute saugomus tautosakos aruodus papildė ypač gausi, vertinga ir įvairi medžiaga, užrašyta 1981–2006 m. iš daugiau nei 170 pateikėjų. Tai rankraščiai (apie 60 ekspedicijų sąsiuvinėlių), garso įrašai (101 vnt. magnetinių kasečių) bei vaizdo įrašai (104 vnt. vaizdo kasečių), fotografijos.

Kolekcija ypatinga tuo, kad daugelis pateikėjų užfiksuoti ne tik magnetinėse juostose, bet ir vaizdo kasetėse. Galime ne tik išgirsti žymiosios Švenčionių krašto daini-

ninkės iš Vidutinės k. Anelės Karmonienės-Bureikaitės dainas, bet ir išvysti jos šviesius namus, kuriuose šios dainos gražiausiai ir skambėjo. Laureatui pavyko nufilmuoti ir senąsias Biržų krašto dainininkes: Zanę Trečiokiene, g. 1904 m.; Emilią Reinotaitę, g. 1905 m. (abi kilusios iš Šimpeliškių k., Biržų vls.) ir Alviną Aišparienę-Lapienytę, g. 1909 m. Kvyriškio k., Biržų vls. (jos tėtis – garsusis aukštaičių kanklininkas Petras Lapienė). Šios moterys dar prisiminė kadaise giedotą sutartinę *Aš viena martelė*, kiek pasiderinus, senoji sutartinė įgavo savo formą ir gyvai suskambo.

Užfiksauta daugybė senųjų kaimo dainininkų ir dainininkių, pasakotojų iš įvairių Šiaurės bei Rytų Aukštaitijos vietų (Biržų, Zarasų, Rokiškio, Kupiškio, Švenčionių apylinkių), iš Suvalkijos, Dzūkijos (Vilkaviškio, Lazdijų apyl.) ir Žemaitijos (Tauragės r.) regionų. Gausiai užrašyta ir instrumentinės muzikos bei senosios liaudies choreografijos kūrinių: šokių, žaidimų, ratelių. Jų

choreografija ne tik užfiksauta garso juostelėje, bet ir detaliai aprašyta ekspedicijos užrašų sąsiuvinuose.

Valdas Striužas, g. 1955 m. – biržietis, kilęs iš Dirvonakių kaimo, nepraradęs ryšio su savo gimtine. Gieda Vilniaus ev. reformatų parapijos chorę *Giesmė*. Yra baigęs J. Tallat-Kelpšos aukštesniąją muzikos mokyklą, studijavo Vilniaus universiteto Istorijos fakultete, kur įgijo istoriko specialybę. Dirba Kultūros paveldo centre vyresniuoju paminklotvarkininku. Yra parašęs ir išleidęs keletą knygų: istorinę monografiją apie 1941 m. birželio sukilimą buvusioje Švenčionių apskrityje, Vilniuje, Varėnos ir Alytaus krašte – *1941 metų sukilimas Rytų-Pietų Lietuvoje* ir kryždirbio, ažuolų skulptoriaus Juozapo Jakšto kūrybos albumą – *Ažuolų kalbėjimas Lietuvai*, rašo publikacijas istorinė tematika: apie pokarį, partizanus, jų rėmėjus. Yra paskelbta ir laureato atrastos dainų karalienės – Anelės Karmonienės dainų rinktinė bei jos įrašų kompaktinė plokštelė.

„V.r.ž.“inf.

Po spaudos archyvus pasidairius

Kaip Latvijos liuteronai šventė Reformacijos dieną 2008 metais

Rygiečiai tą penktadienį (2008 metų spalio 31 diena buvo penktadienis) prie Domo bažnyčios galėjo išgirsti Martyno Liuterio tezes, kurias skaitė Evangelikų liuteronų Bažnyčios jaunieji kunigai, kurie, kaip renginio organizatoriai, taip pagerbė Reformaciją.

Liepojos vyskupas Paulius Brūveris savo kalboje pabrėžė, kad tai buvo nepaprastai drąsus teologijos daktaro Martyno Liuterio poelgis – kalbėjimas prieš tuo metu nustatytą tvarką. *Liuterio veiksmus prieš 491 metus galima palyginti su pasiprie-*

šinimu sovietiniam režimui, kovai su sovietų Valstybės saugumo tarnybų įvesta tvarka, – sakė vyskupas. Jis taip pat išreiškė norą, kad mūsų gyvenime nebūtų nutraukta Reformacijos dvasia ir toliau Ji tęstųsi.

Reformacijos dienos renginyje penki jauni liuteronų kunigai skaitė Martyno Liuterio tezes. Veikė laikraščio *Sekmadienio Rytas* informacinė palapinė ir buvo galima įsigyti Bažnyčios 2009 m. kalendorių.

Evangelikų liuteronų Bažnyčia Latvijoje ir visame pasaulyje spalio 31 dieną švenčia Reformacijos die-

ną. Šią dieną, 1517 metais, teologijos daktaras Martynas Liuteris paskelbė 95 tezes ir pakvietė visus aptarti nuodėmių atleidimo išpirkimą.

mango.lv

2008 m. spalio 31 d.

Iš latvių išvertė Vida Cupreva

ATRASTOS SUDEGINTOS VILNIAUS REFORMATŲ BAŽNYČIOS LIEKANOS

*Juk kur jie gyvena, ten piktybės. Bet aš šauksiuosi Dievo,
ir Viešpats mane išgelbės /Psalmynas 55, 15-16/.*

Reformatų skvero rekonstrukcijos darbai po ilgų diskusijų ir konfliktų su aplinkinių gatvių gyventojais prasidėjo lapkričio pradžioje, kaip ir buvo numatyta. Jau išgriautas sovietinės skulptūros postamentas – laiptinės konstrukcijos, archeologų grupė taip pat užbaigė savo darbus. Archeologai ištyrė iš viso apie 130 kvadratinį metrų plotą – padaryta 11 perkasų ir 18 šurfų ir atlikti archeologiniai tyrinėjimai pateikė gan nemažai vertingos informacijos.

Lapkričio 30 d. archeologų grupės vadovas Justas Račas pakvietė visuomenę į ekskursiją po skverą susipažinti su rastais radiniais ir parodė kelias atkastas vietas. Jose atrastos dvių – Šreterių ir Vinholdų – koplyčių, stovėjusių ties kapinių tvora, liekanos.

Taip pat rastos prie pat Pylimo gatvės stovėjusio Konsistorijos pastato liekanos su autentišku grindiniu. Konsistorijos pastato gan neblogai išsilaikę griuvėsiai dar yra užfiksuoti ir 1949 metų nuotraukose. Ir tik vėliau, tvarkant skverą, buvo *nušluoti nuo žemės*.

Tačiau didžiausias radinys – XVII a. bažnyčios pamatų kampas. Nuo atrasto kampo bažnyčios siena ėjo rytų kryptimi, nes kampas yra kreipiamas tiesiai į šiaurę. Iki pat XX a. krikščionių maldos namai buvo statomi orientuoti *vakarai – rytai*. Tad ir XVII a. viduryje statytos reformatų bažnyčios atkastų pamatų siena eina rytų kryptimi. Ekskursijo-

je archeologas Justas Račas pasakojo, kad pirmą kartą ta bažnyčia pamiršta XVII amžiaus pirmoje pusėje, o visą sklypą reformatai įgijo XVI amžiaus pabaigoje. Atrastas tik vienas bažnyčios kampas, trūksta dar trijų, tačiau jau galima nuspėti jos dydį – pagal pamatų liekanas ji buvo gan nemaža.

Dabar jau galime neabejoti, kad tai – septintosios (penktoje vietoje) reformatų bažnyčios liekanos, statytos 1640 metais, po 1639 m. sąmyšio, kurio metu buvo sugriautas, sudegintas miesto ribose (dabartinėje Volano g.) buvęs reformatų centras su gražia, mūrine bažnyčia, archyvais, biblioteka, mokykla.

Šioji – archeologų atrastoji – bažnyčia irgi degė ne kartą, tai rodo žemės patamsėjimai, be to labai neįprastai platus pamatas, daug naudota molio. Pagal atliktus kasinėjimus patvirtinama, kad prieš reformatus čia niekas nebuvo įsikūrę.

Archeologai rado keramikos, sagų ir kt. radinių, kurie datuojami XVI a. antros pusės ir XVII a. pradžia. Tie faktai patvirtina, kad tai – rastos, istoriniuose šaltiniuose minimos, 1640 metais statytos ir 1682 m. balandžio 2 d. jėzuitų studentų sukurstytos minios

Archeologas J. Račas prie Konsistorijos pastato liekanų

nuniokotos, sudegintos bažnyčios liekanos. Antroji bažnyčia šioje vietoje, po paskutinio Vilniaus reformatų centro pogromo, buvo pastatyta irgi medinė, bet, nuo laiko pasenusi, buvo pačių reformatų nugriauta, pasistačius 1835 m. naują, mūrinę bažnyčią kitoje dabartinės Pylimo gatvės pusėje, kuri išliko iki šiol.

1835 m. liepos 21 d. pašventinus naująją bažnyčią, Vilniaus Sinodas nusprendė: vietą, kur per 200 metų stovėjo reformatų bažnyčia, pažymėti atminimo akmeniu su įrašu. ►

Sreterių koplytėlė

Skveras 1949 m.

2018 m. visuotinis Draugijos susirinkimas

Kaune įvyko visuotinis LERJD *Radvila* susirinkimas, prasidėjęs giesmėmis, maldomis ir Biblijos studijomis, kurias vedė Emily ir Frankas van Dalenai. Vėliau buvo diskutuojama ir dalinamasi idėjomis apie organizacijos siekius, kaip savanoriai galėtų prisidėti prie parapijų žmonių gerbūvio. Taip pat buvo prisimenama apie ankstesniuose susirinkimuose minėtus tikslus, planuojami reikalingi pokyčiai, nuspręsta dėl stovyklų datų, aptarti praeitų metų projektai.

O projektų būta nemažai ir įvairių! Itin sėkminga – šių metų 25-oji Krikščioniška vaikų vasaros stovykla Nemradas, kuri, kaip ir kasmet, džiugino mažuosius šilta krikščioniška aplinka ir jaukumu. Reformacijos 500-ųjų metų minėjimas, kuomet Reformatų skvere žvakutėmis savanorių pagalba buvo išsižiebtas M. Liuterio rožė bei Lietuvos šimtmečiui skirtas renginys, išvyka su parapijiečiais į kapinių šventę Dubingiuose, Kaune bei Vilniuje vykstančios Biblijos studijos, į kurias kiekvieną savaitę jaunuoliai susirenka geriau suprasti jos mokomas tiesas ir daugelis kitų nuostabių projektų.

Radvilos nariai nauja savo bendruomenės ir vaikų stovyklos Nemradas direktore išrinko Austiją Verbickaitę, jaunimo stovyklai 2019 metais vadovaus Laura Tuomaitė kartu su Augustinu Skeberdžiu. Už informacijos sklaidą apie artėjančius renginius ir Draugijos veiklą Kaune priimti atsakomybę nutarė naujai įsitraukusi į Radvilos veiklą narė Živilė Kudirkaitė, o Vilniuje – Simona Česnakaitė, todėl dėkojame joms už pagalbą ir linkime sėkmės darbuose.

Sekmadienio rytą visi kartu dalyvavo pamaldose Kauno ev. refor-

matų bažnyčioje. Pamaldose skambėjo jaunimui jau gerai žinomos ir širdį džiuginančios giesmės. Po jų jaunuoliai mielai prisidėjo prie bažnyčios atnaujinimo, padėjo paruošti sienas dažymui, diskutavo apie sėkmingai praėjusį susirinkimą.

Dėkojame visiems prisidėjusiems dalyviams už geranoriškumą ir ryžtą siekiant svarbių bendruomenės tikslų. Taip pat, padedant kitiems, pajusti Dievo malonę.

LERJD Radvila narė Miglė Šukytė

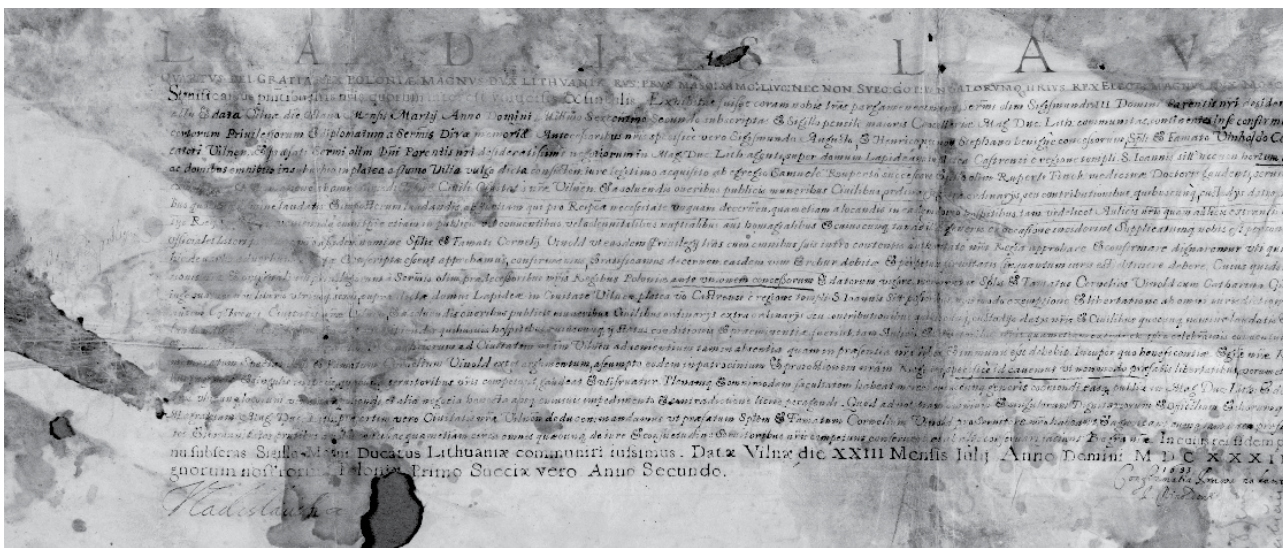

- Deja, sumanymas taip ir nebuvo įgyvendintas dėl nepalankių politinių, ekonominių sąlygų. Gal dabar, praėjus dar beveik 200 metų, rekonstruojant Reformatų skverą, atsiras valios ir jėgų tinkamai pažymėti tą vietą, kur stovėjo deginta, niokota, griauta, niekinta Reformatų bažnyčia?

„V.r.ž.“ inf.

Lapkričio 4 d., sekmadienį, Kauno evangelikų reformatų bažnyčios pastato sugrąžinimo parapijai proga svečiavosi LRT+ laida **Kelias**. Kun. Frankas van Dalenas sakė pamokslą *Kodėl Dievas leidžia egzistuoti blogiui*. LRT+ kūrybinė grupė filmavo pamaldas ir kalbino parapijiečius. Reportažas buvo rodomas lapkričio 18 d. 8.30 per LRT + kanalą, vėliau galima pažiūrėti mediotekoje.

1633 m. liepos 23 d. Vladislavo Vazos privilegijos raštas Kornelijui Vinholdui, patvirtinantis ankstesnių valdovų duotas privilegijas mūriniam namui Pilies g.

Olandai Vinholdai Vilniuje

Prasidėję Reformatų skvero Vilniuje rekonstrukcijos darbai sukėlė didelį ažiotažą, diskusijas ir net sumaištį ne tik aplinkinių – Pylimo-Teatro-Kalinausko-Basaničiaus gatvių – gyventojų, reformatų – paveldo saugotojų, bet ir inteligentiškos visuomenės – tiek vilniečių, tiek ir vos ne visos Lietuvos...

Mes, reformatai, džiaugiamės, kad pagaliau bus atitaisyta skriauda, padaryta sovietmečiu, o ir vėliau tinkamai neįvertintas istorinis reformatų paveldas.

Reformatai kraustyti už miesto sienos į XVI a. viduryje kapinėms įsigytą sklypą buvo priversti po 1639 metų pogromo, kai buvo sudeginta bažnyčia, parapijos namai, archyvai. Tų metų birželio 21 d. teismas priteisė reformatams patiemis nusigriauti bažnytinį kompleksą ir išsikelti už miesto sienų į *Bufalo* (Tauro) kalno papėdėje įkurtas kapines*. Iki 1835 metų ten, šalia kapinių, stovėjo medinė reformatų bažnyčia, Konsistorijos, ūkiniai pastatai, vakarinėje dalyje – išpūdingi Sinodo rūmai.

Kapinėse nuo XIX a. pr. jau nebelaidojama**, bet kapai dar buvo gerai prižiūrimi iki pat 1945 metų, kai sovietų valdžia visą reformatų sklypą pavertė skveru. Galutinai kapinės buvo suniokotos 1983 metais, ruošiant vietą paminklui *Tarybiniams partizanams ir pogrindininkams*, perkopus kapines grioviu. *Taip buvo padarytas didelis nusikaltimas Lietuvos istorijai, kultūrai ir žmoniškumui* – rašoma viename istorikų straipsnyje, pasirodžiusiame po nepriklausomybės atkūrimo. Iki šio vandališko akto miesto architektai buvo parengę *Vinholdų ir Šrėterių* koplyčių ir kapinių tvoros restauravimo projektus. Apie Šrėterių šeimos mauzoliejinę koplyčią, pastatytą 1777 m. Boguslavo Šrėterio iniciatyva, žinome daugiau. Ją, gerai išsilaikiusią, ir po II pasaulinio karo komunalininkai naudojo *susidėti grėblius, kastuvus ir kt. ūkio reikmenis* iki kol buvo buldozerių nugriauta. Apie *Vinholdų* koplyčios-mauzoliejaus egzistavimą, deja, beveik nieko nežino ne tik eiliniai vilniečiai, bet ir reformatai... O ji saugojo atminimą Vilniaus miestie-

čių – olandų Vinholdų, kurių trys kartos gyveno, dirbo Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, puoselėjo reformatų tikėjimą.

Pirklys iš Gdansko – olandas Kornelijus Vinholdas – atsikėlė į Vilnių XVI a. pabaigoje. Apie tai liudija išlikę dokumentai, jog 1599 m. jis įsigijo iš vaistinininko Samuelio Ruperto Finko, medicinos daktaro, karaliaus šeimos gydytojo Ruperto Finko (taip pat reformato) sūnaus, namą dabartinėje Pylimo g. 20. Vilniaus paveikslų galerijoje vykstančioje parodoje Pylimo gatvės eksponuojamas 1633 metais Kornelijaus Vinholdo iš LDK didžiojo kunigaikščio Vladislavo Vazos gautas raštas, kuriuo *jam ir jo žmonai su palikuonimis patvirtinamos ankstesnių valdovų – jo tėvo Zigmanto Vazos bei Žygimanto Vazos, Henriko Valua ir Stepono Batoro – privilegijos mūriniam namui Pilies g.*

1605 metais K. Vinholdas gavo privilegiją – į savo dviejų aukštų namą iš Valdovų rūmų įsiveisti vandentiekį.

* Stanislovas Hozijus 1557 m. kovo mėn. rašo vyskupui Lipomanui: mirus keliems valdovų rūmų dvariškiams, nebendravusiems su katalikų bažnyčia, Vilniaus vyskupas (Valerijonas Protasevičius – D. G. pastaba) neleido kapinėse jų laidoti, o Vilniaus vaivada (Mikalojus Radvila Juodasis – I. Lukšaitės pastaba) labai rūpinosi ir prašė Jo didenybės (valdovo), kad tie mirusieji nebūtų gėdos žyme pažymėti, bet nieko nepasiekė. Todėl lydi pats su savaisiais, giedodami giesmes, vulgariąja kalba, į lauką, kur jie laidojami be bažnytinio ceremonijų. Hosijus S. Epistola t.2, 1724, p.799 (I. Lukšaitė Reformacija Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje ir Mažojoje Lietuvoje, p.272)

** Kapinių ant Tauro kalno antrasis etapas prasidėjo 1829 m., kai evangelikams reformatams reikėjo sklypo naujoms kapinėms, nes senosios Pylimo gatvėje buvo perpildytos. Todėl 1830 m. evangelikams reformatams buvo pasiūlytas sklypas ant Tauro kalno. Sklypas ribojosi su evangelikų liuteronų kapinių šiaurine tvora ir kartu „sudarė 20 margų ir 154 rykštes“ (VRVA, f. 1019, ap. 11, b. 7113, l. 7). <http://www.satenai.lt/2017/06/02/evangeliku-kapiniu-ant-tauro-kalno-likimas/>

Vyskupas Valerijonas Protasevičius

Tas namas Pylimo g. 20 išliko iki mūsų dienų, tik jo išvaizda šiek tiek pakeista, nes 1747 m. čia įsikūrė Vilniaus Jėzaus Draugijos akademija ir statinį prijungė prie 1737 m. įsteigtos Kilmingųjų kolegijos pastatų, kuriuose apgyvendino savo dėstytojus. XX amžiuje šiame name gyveno Vilniaus universiteto profesoriai.

Nėra žinoma, iš kurios Nyderlandų provincijos buvo kilęs Kornelijus Vinholdas – pirmasis į LDK atsikraustęs olandas pirklys. Jis ir jo sūnus, irgi Kornelijus, buvo evangelikai reformatai, kurie išsiskyrė tiek intelektu, tiek materialinėmis galimybėmis. *Tikėtina, kad Kornelijaus I Vinholdo namuose Pilies g. vyko intelektualiniai namų šeimininko ir jo bičiulių poetų – Saliamono Risinskio, Danielio Naborovskio pašnekesiai*, – rašo istorikas Aivas Ragauskas straipsnyje *Vilniečiai Winholdai – Biržų Radvilų klientai? (XVI a. pab. – XVII a. pr.)*. Vinholdų namas pagal to meto vilniečių gyvenimo sąlygas buvo įrengtas prabangiai: buvo biblioteka, atskira virtuvė, krosnis namui apšildyti, atskiras pastatas tarnams, parduotuvė, kambaras, vyno rūšiai, sandėlis su keltu. Nors turėjo nekilnojamąjį turtą mieste, Vinholdai netapo tikraisiais miestiečiais, miesto pilietybės nepriėmė, todėl, net ir turėdami potencialias galimybes, nė vienas iš jų nepateko į miesto valdantįjį elitą. Bet Lietuvoje jie tęsė savo verslą, aktyviai įsijungė į religinį evangelikų gyvenimą. Kornelijus Vinholdas užėmė svarbią padėtį Vilniaus

evangelikų reformatų bendruomenėje, jis buvo lenkiškos bažnyčios dalies vyresniuju nuo miestiečių, kartu su poetu Saliamonu Risinskiu yra paminėtas tarp egzaminuotojų evangelikų reformatų mokykloje. Per jį 1623 m. LDK evangelikų lyderis – Vilniaus vaivada Kristupas II Radvila perduodavo pinigus mokiniams. Šis didikas apie 1617 metus K. Vinholdui įkeitė savo Bielicos valdą – miestelį su bažnyčia ir špi-tole bei aplinkinius kaimus. Bielicoje olandas pirklys praleido didžiąją likusio savo gyvenimo dalį, kur ir mirė 1626 m. gruodžio 14 dieną. Jo prašymu palaidotas Bielicos evangelikų reformatų bažnyčioje. Pirklio žmona Jakumina iš Dekampų mirė ir palaidota 1633 m. Vilniuje.

K. Vinholdo pradėtą verslą Lietuvoje tęsė jo sūnus Kornelijus II Vinholdas (1600–1638), perėmęs iš tėvo ir Bielicos valdą. Pradinius mokslus jis įgijo Vilniuje, vėliau studijavo Marburge, 1620–1621 m. keliavo po Vakarų Europą. Grįžęs į Vilnių, Kornelijus II Vinholdas 1622 m. vedė liuteroną – Vilniaus burmistro Jokūbo Gibelio dukrą Kotryną († po 1643 12 31). Su ja susilaukė 5 vaikų, iš kurių tėvus pergyveno tik sūnus Jokūbas. Deja, trečios kartos Vinholdų giminės atstovas mirė jaunas, sulaukęs vos 18 metų (prieš 1647 m.), ir nevedęs. Taip baigėsi XVI a. antroje pusėje į Lietuvą atvykusio olando Kornelijaus Vinholdo pradėta giminės vyriška linija.

Imigrantai iš Olandijos Vinholdai nebuvo paprasti pirkliai. Jie išsiskyrė ne tik turto, išsilavinimu, bet ir intelektualiniais ryšiais su humanistais. Jų gyvenimo įvykius lydėjo proginės literatūros kūriniai. Kornelijaus II Vinholdo ir liuteronės Kotrynos Gibel vestuvių proga 1622 m. buvo publikuotas lotyniškai lenkiškas kūrinys *Arae votivae in nuptiarum....*

1635 metais Liubčioje paskelbtas evangelikų reformatų pamokslininko Balcerio Labenckio pamokslų rinkinys *Memoria Winholdiana w trojgu kazań..(Vinholdų atminimui trys pamokslai...)*, kuriame yra 1626, 1633 ir 1635 metų pamokslai, pasa-

kyti mirus Kornelijui I Vinholdui ir jo žmonai Jakuminai bei vaikaičiui Kornelijui III Vinholdui. 1638 metais paskelbtas pamokslas *Meditacia rodzielskie...(Tėvų meditacija...)*, pasakytas 1637 m., mirus Kornelijaus II Vinholdo sūnui Jonui. 1638 metais Liubčioje paskelbtas B. Labenckio laidotuvių pamokslas *Nadzieja sprawiedliwych..(Tikimės teisiojo...)*, pasakytas mirus Kornelijui II Vinholdui. Tokie pamokslai buvo spausdinami tik mirus žymiesiems ir įtakingiems miestiečiams. Vinholdai buvo vieninteliai miestiečiai, Vilniaus evangelikų reformatų kapinėse pasistatę šeimyninę koplyčią – mauzoliejų.

D. Gudliauskienė
Pasinaudota:

<http://m.ldkistorija.lt/index.php/istoriniai-faktai/imigrantais-siaures-europos-olandai-vinholdai/1467>
<https://www.lzinios.lt/lzinios/istorija/gyde-ne-tik-medikai-bet-ir-barzdaskuciai/152869>

Vinholdų namas Vilniuje. Pylimo g. 20,

DALIA NIJOLĖ PRONSKIETYTĖ

1933 04 19 - 2018 11 21

Daug sumanymų žmogaus širdyje, bet tik Viešpaties valia įvyksta /Pat 19,21/

Šį pasaulį paliko viena pirmųjų atsikūrusios Vilniaus parapijos aktyvisčių, giedotoja, choristė Dalia Pronskietytė. Keletą metų nebesikėlė iš patalo, kamuojama ir gniuždoma ilgesio dėl mylimo sūnaus Kosto netekties.

Dalia gimė 1933 m. balandžio 19 d. nepriklausomoje Lietuvoje – tą dažnai mums pabrėždavo, Biržų miesto tarnautojo Liudo Pronskiečio ir spaustuvininkės Onos Plepytės Indriūnienės-Pronskietienės šeimoje, kur jau augo vyresnis brolis Boleslovas. Tad buvo lepinama ir labai labai mylima... Dalios vaikystė ir gražiausi jaunystės metai prabėgo prie poetų išgerto Širvėnos ežero, Jos išvaikščioti poeto Vaidoto Spudo apdainuoti takeliai palei Apaščios upę. Ji valandų valandas galėdavo pasakoti, kaip Biržų piliakalnio kortuose stebėdavo prieškarinius ponus, žaidžiančius lauko tenisą, kaip prie pilies pavasario vakarais nuostabiai kvepėdavo alyvos, skleisdavo žiedus rožių *medžiai*. Dalia buvo pakrikštyta Biržų reformatų bažnyčioje 1933 m., 1949 m. ten ir konfirmuota, ši bažnyčia visam gyvenimui liko Jos mylimoji bažnyčia.

Dalios mama buvo aukštos kvalifikacijos spaustuvininkė, dirbo ir gimus dukrai, tad mažoji Dalytė lankė Evangelikių moterų draugijos įsteigtą darželį. Ir pirmasis viešas Jos pasirodymas yra susijęs su tuo vaikų darželiu, ir, tikriausiai, vieša nuotrauka, įdėta į laikraštį, kai Ji, neturėdama ir penkerių, pagiedojo *Tylią naktį* prie 1938 metų Kalėdų eglutės... Padainavo įsimintinai, nes po kelerių metų Jos tikybos mokytojas kun. Aleksandras Balčiauskas užrašė dešimtmetei į *Atminimų albumėlį*, kurį Dalia išsaugojo per visus savo gyvenimo vingius, palinkėjimą: *Jei Tu, miela Dalyt, šiąja linkme nukreipsi savo gabumus ir energiją (pasireiškusius jau vaikų darželyje), tai tikrai Tu būsi... džiaugsmas ir paguoda savo tėveliams, visiems paliksi gražius atsiminimus...* Dabar galime drąsiai sakyti, kad kunigo išsakyti žodžiai išsipildė su kaupu: Dalia pragyveno

gražų, turiningą gyvenimą, niekada nenustojo dainuoti – giedoti, nors ir netapo profesionalia dainininke.

Baigusi Biržų gimnaziją, Dalia išvažiavo į Vilnių įgyti aukštojo išsilavinimo. Likimas taip lėmė, kad Jai buvo pasiūlyta studijuoti tuomet labai prestižinėje Sąjungos aukštojoje mokykloje – Maskvos valstybiniam Lomonosovo universitetui. Ten besimokydama labai praplėtė savo akiratį, įgijo daug draugų iš įvairių pasaulio kampelių. Su daugeliu iš jų palaikė ryšius iki gyvenimo pabaigos. Jie palaikė Ją, netekus sūnaus, stiprino ir guodė sunkiai susirgus, užuojautos žodžius atsiuntė Jos šeimai Jai iškeliavus Amžinybėn...

Baigusi mokslus Maskvoje, po kurio laiko grįžo į Lietuvą, dirbo Valstybinėje mokslinės literatūros leidykloje *Mintis*, vėliau – Vyriausioje Enciklopedijų redakcijoje. Daugelis *Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos* straipsnių perėjo per Jos rankas. Darbas šioje redakcijoje dar labiau sustiprino Jos charakterio bruožą – sakyti tiesą tiesiai, *nevyniojant į vatą*, reikšt savo nuomonę aiškiai, trumpai. Paskutinė darbovietė – Valstybinis archyvas.

Atsikūrus Vilniaus parapijai, aktyviai įsijungė į reformatų bendruomenės veiklą, nuo pirmų dienų giedojo chore, įstojo į Reformacijos istorijos ir kultūros draugiją, nepraleisdavo biržiečių klubo *Krivulė* renginių. Susibūrus Reformatų senjorų draugijai, įsijungė į jos veiklą, lankė edukacinės programos užsiėmimus,

mokėsi įvairių darbelių, lankė parodas, muziejus, keliavo po Lietuvą. Giedodama Vilniaus reformatų chore Giesmė, aplankė Čekiją, Prahoje susitiko su studijų draugais, giedojo Škotijos, Lenkijos bažnyčiose, pasivaikščiojo po Paryžių, Briuselį...

Didžiausias Dalios nuopelnas Reformatų Bažnyčiai – *Vilniaus reformatų žinių* redagavimas. Per 15 metų (nuo 1998 m. iki 2013 m. spalio mėn.) išleisti 135 *Vilniaus reformatų žinių* numeriai buvo spausdinami tik po atidžios Dalios peržiūros, buvo braukoma ir ieškoma geresnio žodžio, tikslesnio išsireiškimo, kad būtų lengva skaityti, kad nekiltų abejonių. Jei sunku buvo rasti atsakymą ar prasmę, Ji pavartodavo iš Enciklopedijos laikų atsineštą išsireiškimą *dlia jasnosti vyčerknio...* (liet. aiškumo dėlei – išbrauksim...)

Dalia, sujungusi likimą su gydytoju, žymiu psichoterapeutu Aleksandru Alekseičiku, užaugino dukrą Viktoriją ir sūnų Kostą, susilaukė vaikaičių Serafimos-Onutės ir Mykoliuko.

Pasiligojusi po sūnaus Kosto mirties, Ja nuoširdžiai rūpinosi vyras Aleksandras, kuo galėdamas lengvino Jos dalią, valandų valandas šnekėdavo telefonu ar per SKYPE su dukra Vikte, gyvenančia Briuselyje, savo čiaušėjimu Ją džiugino anūkė Onytė, nuolatos su Ja buvo, kartu gyveno sūnaus draugė Lina, kuri išbuvo šalia iki paskutinio Dalios atodūsio...

Užgeso Dalia lapkričio 21 d. vakare. Parapija, giminės, draugai, pažįstami atsisveikinome su Dalia Pronskietyte Amžinybės sekmadienį – lapkričio 25-ąją, o lapkričio 26 d. Jos kūnas atgulė Rokantiškių kapinėse šalia mylimo sūnaus Kostuko, tėvų Onos ir Liudo Pronskiečių...

Dėkojame Tau, kad Tu visada, nuo pat jaunystės, visa širdimi, visu protu buvai atsidavusi mūsų Bažnyčiai, Reformacijos idėjoms, kad mus mokei į viską žiūrėti ramiai, nesikarščiuojant...

Vilniaus reformatų žinių leidėjai

Sako, mirtis yra natūralus dalykas

Teologės, liuteronės VILMOS SABUTIENĖS mintys, pasitinkant Amžinybės sekmadienį...

Sako, mirtis yra natūralus dalykas.

Ne.

No.

Nein.

Gyvenimas yra natūralus dalykas.

Mirtis – atpildas už nuodėmę (Rom 6,23). Mirtis – priešas, paskutinis priešas (1 Kor 15,26). Jėzus nugalėjo mirtį (2 Tim 1,10). Su Juo – ir mes (1 Kor 15,54).

Anksčiau ar vėliau ateis diena, kai karste gulėsiu... aš. Kol dar ne – sutrumpintai perpasakojau teisingą straipsnį: **Per mano laidotuves nesakykite 6 dalykų.** Tikrai – jei esi krikščionis, taip tiesiog nesakysi.

1. Ji buvo geras žmogus.

Sakykite tiesą: Gerasis Dievas mylėjo – myli – šią nusidėjėlę.

2. Vilma... Vilma... Vilma...

Ne aš esu sekmadienio ir kitų pamaldų centras, taip teliks ir per laidotuves. Man skirta mažėti, Kristui – augti.

3. Dabar Dievas turi dar vieną angelą.

Dangus nepaverčia manęs ne žmogumi – priešingai, po prisikėlimo aš būsiu žmogus kaip niekada iki tol, nes mano kūnas ir siela bus laisvės būsenoje, laisvės nuo nuodėmės.

4. Mes susirinkome ne gedėti ir liūdėti dėl Vilmos mirties, bet švęsti jos gyvenimą.

Nenumarinkim laidotuvių, paversdami jas neva gyvenimo švente. Negalima ignoruoti mirties kaip ir jos priežasties – nuodėmės. Ir, tiesą sakant, ką čia taip jau švęsti?.. Per laidotuves tinka švęsti tik prasidėjusio iš Šventosios Dvasios, gimusio žmogumi iš Mergelės Marijos, nukryžiuoto, mirusio ir mirtį bei nuodėmę nugalėjusio Išganytojo gyvenimą.

5. Vilma nenorėtų, kad mes verkume. (Norėčiau)

Jėzus verkė, mirus Lozoriui. Verkti nereikia neigti, kad artimas žmogus yra pas Viešpatį. Mus vis dar sužeidžia mirtis, netektis, kančia. Apraudojimas yra normalus procesas. Tik krikščionis prisimena, kad Dievas *nušluostys kiekvieną ašarą nuo jų akių; ir nebebus mirties, nebebus liūdesio nei aimanos, nei sielvarto* (Apr 21,4).

6. Karste tėra Vilmos apvalkalas.

Ne. Karste yra kūnas, kurį Dievas nuostabiai sukūrė, kurį numezgė mano mamos iščiose (Ps 139,13-14). Jis per Krikštą tapo Kristaus kūno dalis. Jis valgė ir gėrė Kristaus

Kūną ir Kraują nuodėmių atleidimui Šventojoje Vakarieneje. Ir tas kūnas Pasaulio pabaigoje prisikels, pasigirdus trimto garsui. Tai – ne koks kiautas. Tai – Dievo dovana. Ir jis vėl bus sujungtas su siela ir išaukštintas, ir amžinai gyvens su prisikėlusiu Jėzumi.

Tegul bus skelbiama tikra Geroji Žinia – Evangelija: kad niekas mūsų neatskirs nuo Kristaus meilės; nei mirtis (Rom 8,35,38).

Jėzus sako: **Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, nors ir numirtų, bus gyvas.** (Jn 11,25)

Teologė Vilma Sabutienė

Iš www.kasdienybė.lt

**Kada į Dangų jau parvyksim,
su kits kitu vėl susitiksim,
mes džiaugsimės didžiu džiaugsmu
ir Dievą girsime kartu...**

383 giesmė Evangelikų giesmynas

Nuoširdžius užuojautos žodžius skiriame
ONUTEI UNŽENAITEI PETRAVIČIENEI,
palaidojusiai mylimą brolių EDVINĄ.
Te Viešpats palengvina liūdinčiųjų skausmą
ir suteikia širdžiai ramybę...

Vilniaus ev. reformatų parapijos
taryba

**Po būvio šioj tamsybėj man
Dievas amžinybėj geresnių duos dienų,
Ten niekados nemirsiu, nei nieku nepavirsiu,
bet džiaugsiuos amžinu džiaugsmu...**

339 giesmė iš liuteronų GMK

Mirus parapijietei, Giesmės choro senbuvei,
Vilniaus reformatų žinių signatarei, reformatų
senjorų draugijos narei
DALIAI PRONSKIETYTEI,
reiškiame nuoširdžią užuojautą
dukrai VIKTEI, vyrui ALEKSANDRUI,
globotojai LINAI, anūkams ir visiems
Ją pažinojusiems ir mylėjusiems...

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

REFORMATAI - GARBĖS DAKTARAI

Vilniaus dailės akademija gegužės 30 d. VDA Garbės daktaro vardą suteikė, o lapkričio 30 d. švęsdama 225-erių metų jubiliejų iškilmingame Senato posėdyje regalias įteikė dviem reformatams: dailėtyrininkei, dailės istorikei, menotyros mokslų daktarei INGRIDAI KORSAKAITEI ir poetui, JAV avangardinio kino kūrėjui, JONUI MEKUI.

Giedant VDA kameriniam chorui dr. Ingrida Korsakaitė buvo apgobta garbės daktaro skraiste, jai uždėta kaklaskarė ir įteiktos kitos regalias.

Jonas Mekas, deja, regalių pats atsiimti neatvyko, jas priėmė ir sveikinimo žodį tarė geras šio išeivijos lietuvio bičiulis prof. Vytautas Landsbergis. Regalijos bus persiųstos į JAV, Bruklina, kur gyvena gruodžio 24 d. 96-ąjį gimtadienį švėsiantis kino kūrėjas, tačiau padėką ir trumpą pamąstymą apie gyvenimą Jis pats išsakė atsiųstame video įrašė.

„V.r.ž.“ inf.

Šiuolaikinės Lietuvos dailėtyros klasikė garbės daktarė Ingrida Korsakaitė

Neįmanoma pasakyti nieko esminio apie XX a. Lietuvos grafiką, nepasirėmus Ingridos Korsakaitės knyga *Gyvybinga grafikos tradicija* (1970). Taip, Ingrida rūpinosi ir XX a. lietuvių dailės istorijos trijų tomų (1982, 1983, 1990) parengimu bei leidyba, jos kūdikis – kolektyvinė monografija *Išeivijos dailė: tarp prisirišimo ir išsilaisvinimo* (2003). Nacionalinė dailės istorija neįsivaizduojama be Korsakaitės tekstų, skirtų Rimtauto Gibavičiaus, Stasio Krasausko, Viktoro Petravičiaus, daugelio kitų grafikų kūrybai. Tačiau *Gyvybinga grafikos tradicija* – ne tik pirmasis didelis tuo metu jaunos mokslininkės darbas, bet ir veikalas, kurio pavadinimo žodžiai *gyvybinga tradicija* tiksliai nurodo Korsakaitės profesinės veiklos orientyrus bei kryptį, galėtų būti Jos mąstymą ir rašymą apie dailę trumpai nusakantis motto. Atidi tradicijai, tiksliai ir kruopšti Ingrida nebijo pasiduoti intuicijai ir aistra,

apimančiai akistatoje su Jos vaizduotę įkraunančiu meno kūrinium. Tai Jos tekstams suteikia gyvybės, o idėjoms – gyvybingumo. Dėl to 1973 m. gimė puiki knyga apie tuo metu marginaliniais laikytus Antano Gudaičio piešinius, iš tokio derinio gimė straipsniai apie iliustruotas vaikų knygas, atnešę ir vieną labiausiai branginamų įvertinimo ženklų – 2001 m. už kartu su Aurelija Rabačiauskaite parengtą knygą *Lietuviški elementoriai* (2000) abi autorės buvo apdovanotos Martyno Mažvydo premija.

Šiais metais Ingridai sukako 80 metų ir Jos planuose – monografija apie vaikų knygas.

Ingrida Korsakaitė gimė 1938 m. spalio 31 d. Biržuose, literatūros kritiko ir rašytojo Kosto Korsako ir memuaristės Halinos Nastopkaitės-Korsakienės šeimoje. 1956 m., baigusi Vilniaus S. Nėries gimnaziją, Ji pasirinko dailės istorijos ir teorijos studijas. Lietuvoje tais laikais jokia aukštoji mokykla tokių specialistų nerengė, tad teko keliauti į tuometinį Leningradą ir studijuoti Iljos Repino tapybos, skulptūros ir architektūros institute. Po studijų, grįžusi į Vilnių, nuo 1961 m. Ingrida dirbo akademinį darbą, 1970 m. apgynė disertaciją. Buvo LTSR MA Istorijos instituto Menotyros sektoriaus mokslinė bendradarbė, 1982–85 m. vadovavo šio padalinio pagrindu įkurtam Dailės istorijos skyriui. Šiame skyriuje dirbo iki pat išėjimo 1999 m. į pensiją. Nepriklausomybės metais įsitraukė į visuomeninę veiklą. 1995 m. įstojo į Tarptautinę dailės kritikų asociaciją AICA, buvo viena Lietuvos dailės istorikų draugijos steigimo iniciatorių ir pirmoji šios organizacijos pirmininkė. Šių organizacijų veikloje dalyvauja iki šiol, taip pat yra aktyvi Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY), Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos bei M. Mažvydo bibliofilų klubo narė.

Sveikiname Ingridą ir kartu su Ja švenčiame Jos gimtadienį šia paroda, primenančia, kiek daug Ji prisidėjo, kad Lietuvos meninės kultūros tradicija išlaikytų savo gyvybingumą.

Prof. Giedrė Jankevičiūtė
Perspausdinta iš
dr. Ingridos Korsakaitės jubiliejui
skirtos parodos Ingrida Korsakaitė
– šiuolaikinės Lietuvos dailėtyros
klasikė

Sveikiname

Parapijietę
RENATĄ BURBULYTĘ,
lapkričio 23 d. šventusių
Jubiliejų!

Linkime
jaunatviškos energijos,
sėkmės ir gyvenimo
džiaugsmo!

Vilniaus ev. reformatų
parapijos taryba

Vakaro su Edita Mildažyte metu vargonams paaukota beveik 500 Eur

Kėdainių daugiakultūriame centre vyko dar vienas visuomeninio projekto ***Kėdainiams reikia vargonų!*** renginys – susitikimas su Edita Mildažyte ir koncertas, kurį dovanojo vargonų projekto sumanytojas Robertas Lamsodis su draugais: Simona Liamo (vokalas) ir Ugniumi Dičiūnu (obojus). Vakara pradėjo Kėdainių muzikos mokyklos jaunieji muzikantai, vakara vedė Kėdainių

kalbų mokyklos direktoriaus pavaduotoja Dalia Kasteckaitė.

Iš viso dabar jau yra suaukota 30 tūkstančių eurų. Vargonams reikėtų apie 100 tūkstančių eurų.

Po vasaros tęsiama tradicija ir projektui skirti renginiai ir koncertai rengiami kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį. Į kiekvieną koncertą stengiamasi pakviesti su Kėdainiais susijusį atlikėją, muzikantą ar žymų žmogų. Šįkart buvo pakviesta Edita Mildažytė, kurios vyro gimtinė yra Kėdainiai, o šiuo metu kaip tik Daugiakultūriame centre ir veikia jo, Gintauto Vyšniausko, darbų paroda.

Žurnalistė, laidų vedėja bei publicistė E. Mildažytė prisipažino net nedvejodusi dėl dalyvavimo šiame renginyje, kai jai iš Norvegijos paskambino ir pakvietė į Kėdainius pats Robertas.

Tikslo turėjimas yra tai, kas verčia žmones apskritai gyventi. O tikslo siekimas yra tai, kas vieniija žmones. Labai svarbu, kai yra žmonių, kurie veda, bet

ne mažiau svarbu, kai yra žmonių, kurie seka iš paskos, – apie projekto idėją kalbėjo viešnia iš Vilniaus.

Tradiciškai žiūrovai buvo kviečiami prisidėti aukomis paramos projektui. Pirkdami bilietus po 2, 5 ar 10 eurų, iš viso žiūrovai suaukojo 471 eurą.

Kėdainių rajono savivaldybės
informacija
Nuotraukos A. Risakovienės

Sveikiname

dailėtyrininkę, mokslų daktarę
INGRIDĄ KORSAKAITĘ,
spalio 31 d. atšventusių 80 metų Jubiliejų
ir garbės daktaro vardo suteikimo proga!

Linkime Jums sveikatos, jėgų įgyvendinti
numatytus darbus,
patirti daug atradimų ir džiaugsmo akimirų,
sielos ramybės ir Viešpaties palaimos.

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

Sveikiname

buvusias aktyvias, balsingas
parapijos choristes seses DALIĄ JANUŠEVIČIŪTĘ
GERDVILIENĘ ir ALINĄ JANUŠEVIČIŪTĘ
BALTRŪNIENĘ,
lapkričio 12 d. atšventusių 80 metų Jubiliejus!

Linkime Jubiliatėms sveikatos
ir dar daug šviesių, laimingų dienų!

Vilniaus ev. reformatų parapijos taryba

Išveikiname

Kauniečiai reformatai
INDRĖ ir ŽYDRŪNAS
PAVINKŠNIAI
atnaujino savo santuokos įžadus
20 metų jungtųjų proga.
Juos spalio 28 d. palaimino
kun. Frankas van Dalenas
Kauno ev. reformatų bažnyčioje.

Geri žodžiai... apie gyvenimo ir mirties santykį

Keletas prasmingų minčių iš Šventojo Rašto, kurias išsakė išminčiai, apaštalai ir Jėzus Kristus. Jos suteiks gyvenimui teisingos motyvacijos ir amžino gyvenimo perspektyvos pojūtį.

Visais amžiais žmonės apmąstė gyvenimo ir mirties santykį, siekė įprasminti gyvenimą ir suprasti nemirtingumą. Žmonių sampratoje dažniausiai gyvenimas suprantamas, kaip Dievo dovana, o gyvenime atlikti pasirinkimai daro įtakos po mirtinei kelionei bei tiesiogiai siejosi su nemirtingumo idėja. Tos sąsajos pastebimos tautų religijose, mituose, taip pat ir krikščionijoje – Šventame Rašte yra šio gyvenimo prasmė bei amžinojo gyvenimo vilties sąsaja.

IŠMINČIUS / MOKYTOJAS:

Viskam yra laikas, metas kiekvienam įvykiui po dangumi.

Yra laikas gimti ir mirti; laikas sodinti ir rauti, kas pasodinta.

Yra laikas verkti ir juoktis; laikas gedėti ir šokti. (Ekl 3, 1-2, 4)

Džiaukis gyvenimu, kurį tau davė Dievas, kartu su žmona, kurią myli. Tokia yra tavo gyvenimo dalis šiame pasau-

lyje. Ką gali daryk dabar, nes kape, į kurį eisi, nebus nei darbo, nei išminties. (Ekl 9, 10-11)

JĖZUS:

Jėzus tarė: Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, nors ir mirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, nemirs per amžius. Ar tai tiki? (Jn 11, 25-26)

APAŠTALAS PAULIUS:

Nė vienas iš mūsų negyvename sau ir nė vienas sau nemiršta.

Jei mes gyvename, gyvename Viešpačiui, ir jeigu mirštame, Viešpačiui mirštame. Todėl, ar mes gyvename, ar mirštame, – esame Viešpaties. Nes dėl to Kristus ir mirė, ir prisikėlė, ir atgijo, kad būtų ir mirusiųjų, ir gyvųjų Viešpats. (Rom 14, 7-9)

APAŠTALAS JONAS:

Ir išgirdau galingą balsą skambantį iš dangaus: „Štai Dievo buveinė tarp žmonių. Ji apsigyvens pas jus, ir jie bus Jo tauta, ir pats Dievas, bus su jais. Jis nušluostys kiekvieną ašarą nuo jų akių; nebebus daugiau mirties, nei liūdesio, nei dejonės, nei skausmo daugiau nebebus, nes kas buvo pirmiau – praėjo“. (Apr 21, 3-4)

Pastorė Anželika Krikštaponienė

Iš www.ramioslankos.lt

2018 m. lapkričio 1 d.

LAIDA EVANGELIKAMS

KELIAS

„LRT Plius“ kanalu
sekmadienį 8.30 val.,

laidos kartojimas
penktadienį 18.00 val.

Laidos redaktorius
Tomas Pavilanskas-Kalvanas,
el.p. tomasbaka@gmail.com
mob. tel. 8 676 05538

Leidinio spaudos rėmėjas

Birbinių g. 4a, LT-02121, Vilnius
tel.: +370 5 2627585
mob.tel.: +370 655 24403
Linksmoji g.5, LT-02041, Vilnius
tel.: +370 5 2639004
mob.tel.: +370 652 11944

www.klion.lt

Laiškus redakcijai galite rašyti:

Pylimo 20-13, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.p. dalija.gudliauskiene@gmail.com

Parengė Dalija Gudliauskienė,
tel. 8 685 74 951

Redagavo, spausdino
Genovaitė Mikalajūnienė,
Damian Finer

Leidėjas:
Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taisyti ir trumpina
savo nuožiūra

Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.